

Ne spomnim se več podrobnosti v vrhnji glavi Rinke, ker so žlebovi zelo podobni drug drugemu. Zadnji žleb je globok in koritast, po njem sva priplezala ob dveh popoldne na sončni vrh.

Zavedal sem se, da je za menoj plezarija, ki je tedaj pomenila enega od vrhuncev plezalskega udejstvovanja pri nas. Zmogel sem jo s tovarišem, ki je znal dosti več kakor jaz in bil sem mu hvaležen iz vsega srca. Tihlo sva se pogovarjala o tem, kar tako radi govore mladi ljudje v gorah: o vrhovih in o stenah.

Se nekaj sem tedaj občutil: da sem se šele s takim plezanjem približal tistemu težkemu, mračnemu življenju, ki so ga živeli molčeci in odljudni gorjanci v ozkih dolinah pod planinami, Črnjani, Stahovčani in Stranjani, drvarji, lovci, kmetje in pastirji. Ob hladni resničnosti v težki steni sem se zavedel resničnosti življenja, ki ga je živelo to trdno, neupogljivo in uporno ljudstvo. Za meščane so imeli ti ljudje v srcu le zaničevanje — in to po pravici. Kaj pa so vedeli ljudje iz mesta o njihovem trpljenju? Kako po krivici so presojali njihove običaje, brez verig in spon, z divjo svobodo in samovoljo, ki ji je le težka tlaka revščine omejevala prosto pot. — In k temu preprostemu ljudstvu se je spletala prva tenka vez. Čutil sem se vsaj malo vrednega, da stopim v njihov krog — ne po življenjski nalogi, seveda, ampak po zmagovanju težav, ki jih je življenje njim tako na gosto postavilo na pot.

Sonce je toplo sijalo. Več kot uro sva se zamudila na vrhu, potem pa je šlo v skokih navzdol skozi Turski žleb, k našemu dragemu Jakatu na Okrešlju.

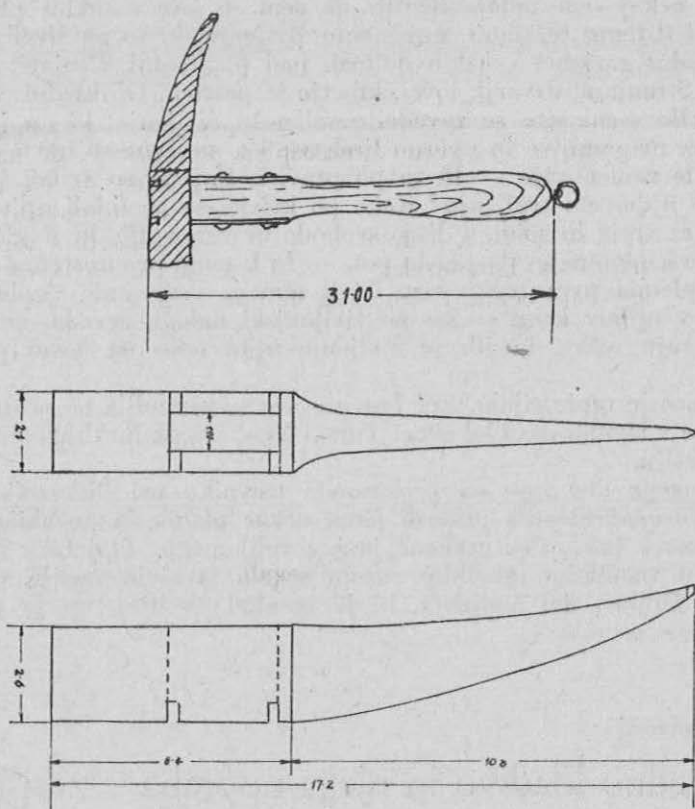
Drugega dne smo na prostranem travniku pri Piskerniku kosili travo. Gospodinji smo prinesli širok cekar planik in povabila nas je na gamzovo juho. Čez grebene je jug valil megle. Štajerska Rinka je s svojim značilnim, gladkim razom segala iz sivih melišč visoko v oblake. Droben del življenja, ki je potekal ob njej, mi je prešel v nepozaben spomin.

Rado Kočvar:

Ledno kladivo in njega uporaba v zimski plezalni tehniki

Ledno kladivo je pri nas še razmeroma malo znano. To pa zaradi tega, ker je naša zimska alpinistika šele v začetni dobi. V predvojnem času, ko so zasnežene vrhove naskakovali po snežiščih in grapah, je zadostoval cepin. Danes je drugače. Povojna alpinistična generacija je vse pogosteje začela obiskovati tudi stene, raze in grebene. Tu pa seveda zaradi naklonine skalovja ni mnogo snežišč. Kratke, snežne vesine po navadi prehajajo v kopno ali poledenelo pečino. Na takih mestih je cepin kvečjemu le za trenutno rabo, ko pa preide plezalec v skalovje, mu je odveč in ga ovira pri plezanju. Navezovanje cepina preko ramen oziroma spravlanje v nahrbtnik pa je tudi dokaj zamudno.

Zahodnoalpski plezalci so kmalu rešili ta problem. Trajni kontakt z ledom jim je kmalu prinesel to važno orodje. Pri reševanju najtežjih problemov v Zahodnih Alpah so plezalci s pridom uporabljali ledno kladivo. Znatno hitreje in lažje so zmagovali z njim strmino ledu in čistili stope na poledeneli pečini. Kogar stvar zanima, naj vzame v roke „Bergsteiger“ ali „Rivista mensile del Club alpino italiano“ oziroma druge planinske revije in knjige zahodnih narodov.

Ledno kladivo (številke pomenijo centimetre)

Glavni namen lednega kladiva je, kakor rečeno, da služi kot cepin in kladivo za zabijanje klinov obenem. Pogoji za kladivo bi bili razmerno kratek roč, ki pa je precej daljši od običajnega kladiva, in glava za zabijanje klinov, ki se v bistvu ne loči od letne. Pogoji za cepin pa precej dolgo oklo, ki je nekoliko debelejšje od navadnega okla, to pa zaradi tega, ker ledno kladivo prihaja pogosteje v stik s skalo kot cepin. Nalogo ni bilo težko izvesti. Le kovaču je bilo treba narisati točne mere.

Na priloženi skici lednega kladiva so točno označene dimenzije. Pripomnil bi le, da so ročaji kladiva lahko za kak centimeter različni.

Ravno tako oklo. Važno je, da je material prvovrsten. Posebno je treba paziti pri nasajanju. Železne zakovice morajo biti postavljene v glavo in ne zakrivljene. Najboljši je suh, jesenov les. Ker pride pogostoma v dotiko s snegom, je dobro, če je impregniran, najbolje s firnežem ali voskom. Pri impregnaciji s parafinom pa se postopa kakor pri impregnaciji vrvi.

Ker je ledno kladivo precej dolgo, posebno njega oklo, ga je težko spraviti v žep. Zato je treba na ročaju napraviti poseben kavelj, s katerim se lahko pripne na vrvico ob pasu.

S priporočanjem lednega kladiva nikakor nočem zmanjšati pomena cepina, ki je v zimski plezalni tehniki neobhodno potreben. Tudi če ni večjih snežišč v steni, je dobro vzeti cepin s seboj. Jaz vzamem dva cepina le takrat, kadar imam opraviti več kot polovico stene s snegom. Če je plezalec v strmi snežni vesini brez cepina, je najbolje, da najprej z lednim kladivom napravi dva globoka prijema v sneg ali led, nato pa izkoplje stope. Če so slučajno na nogi še dereze, je položaj precej ugoden. Idealna pa je raba lednega kladiva v kombinaciji s cepinom v zelo hudih strminah. Tu plezalcu ni potrebno kopati prijeme, temveč z eno roko le zasadi cepin, z drugo pa koplje stopinje. S pridom se da uporabljati ledno kladivo tudi v kopni skali pri sekanju stopov v živo skalo itd.

Kladivo sem uporabljal že na mnogih zimskih turah: V južnem razu Skute, v Hornovi smeri v Jalovcu, v Šitah, v Jugovem stebru v Severni triglavski steni in drugod. V večini primerov sem plezal brez cepina. Upam, da se bo raba tega koristnega plezalnega orodja pri nas kmalu razširila. Zimski alpinisti se bodo v praksi z njim podrobneje seznanili.

Slavko Peršič:

Glinščica

(Nadaljevanje in konec)

II. Nastanek debri, oblike in vzpetosti ob njej

Zgodovina Glinščice sega daleč nazaj v preteklost naše zemlje, ko še ni bilo človeškega življenja na njej.

Mnogo milijonov let je bilo potrebnih, da so v topli morski vodi, pod katero je bil današnji svet ob Glinščici in pretežni del Alp, nastali iz oklepov silno drobnih, odmrlih morskih živalic drobnozrnati apnenčasti skladi in da so na teh skladih v že hladnejši morski vodi iz novih, drugačnih, že nekoliko večjih morskih živalic (školjk), močno pomešanih z zelo drobnimi, nastali novi apnenčasti sloji. Ko se je zemlja ohlajala, se je krčila in gubala in iznad morske površine se je dvignilo morsko dno. Da je apnenčasta plast, ki tvori visoko kraško planoto in območje Glinščice, mlajšega izvora, dokazujejo školjkaste okamenine v apnenu, kakršne zasledimo v pečevju in na prostranih meliščih (grizah). Kakšni so bili pogoji in razlogi, da se je ozračje zelo ohladilo in so se potem vrstile tople in ledene dobe, si znanstveniki niso povsem na jasnem. Dejstvo pa je, da v nobeni ledeni dobi ledeniki niso segali tod do morja. Prečni prerezi dolin, predvsem pa naše značilne Glinščice, ki imajo obliko ostro zasekanega „V“, kažejo, da tod ledeniki niso brusili in gladili dolin in pobočij. Pač pa so ledeniške reke in potoki, pritekajoči s pobočij gora izpod vedno bolj umikajočih se ledenikov, naplavljale in odlagale skale, grušč, pesek in mel ob svojem teku po nižini